

על גבולות והגבלות או מיהו מיעוט ומהן זכויותיו הרבה גליה ריבה סדן

שמות, י"ט

א בחדש השלישי לצאת בני-ישראל מארץ מצרים ביום הזה באו מדבר סיני. ב ויסעו מרפידים ויבאו מדבר סיני ויחנו במדבר ויחן-שם ישראל נגד ה'הר. ג ומשה עלה אל-האלהים ויקרא אליו ה' מן-ההר לאמר כה תאמר לבית יעקב ותגיד לבני ישראל. ד אתם ראיתם אשר עשיתי למצרים ואשא אתכם על-כנפי נשרים ואבא אתכם אלי. ה ועתה אם-שמוע תשמעו בקלי ושמרתם את-בריתי והייתם לי סגלה מכל-העמים כי-לי כל-הארץ. ו ואתם תהיו-לי ממלכת כהנים וגוי קדוש אלה הדברים אשר תדבר אל-בני ישראל. ז ויבא משה ויקרא לזקני העם וישם לפניהם את כל-הדברים האלה אשר צוהו ה'. ח ויענו כל-העם יחדו ויאמרו כל אשר-דבר ה' נעשה וישב משה את-דברי העם אל-ה'. ט ויאמר ה' אל-משה הנה אנכי בא אליך בעב הענן בעבור ישמע העם בדברי עמך וגם-בך ואמינו לעולם ויגד משה את-דברי העם אל-ה'. י ויאמר ה' אל-משה לך אל-העם וקדשתם היום ומחר וכבסו שמלתם. יא והיו נכנים ליום השלישי כי ביום השלישי ירד ה' לעיני כל-העם על-הר סיני. יב והגבלת את-העם סביב לאמר השמרו לכם עלות בהר ונגע בקצהו כל-הנגע בהר מות יומת. יג לא-תגע בו יד כי-סקול יסקל או-ירה יירה אם-בהמה אם-איש לא יחיה במשך היבל המה יעלו בהר. יד וירד משה מן-ההר אל-העם ויקדש את-העם וכבסו שמלתם. טו ויאמר אל-העם היו נכנים לשלשת ימים אל-תגשו אל-אשה. טז והיו ביום השלישי בהית הבקר והי קלת וברקים וענן כבד על-ההר וקל שפר חזק מאד ויחרד כל-העם אשר במחנה. יז ויוצא משה את-העם לקראת האלהים מן-המחנה וייתצבו בתחתית ההר. יח והר סיני עשן כלו מפני אשר ירד עליו ה' באש ועל עשנו כעשן הכבשן ויחרד כל-ההר מאד. יט והי קול השפר הולך וחזק מאד משה ידבר והאלהים יענו בקול.

נחמיה ח

א ויאספו כל-העם כאיש אחד אל-הרחוב אשר לפני שער-המים ויאמרו לעזרא הספר להביא את-ספר תורת משה אשר-צוה ה' את-ישראל. ב ויביא עזרא הכהן את-התורה לפני הקהל מאיש ועד-אשה וכל מבין לשמע ביום אחד לחדש השביעי. ג ויקרא-בו לפני הרחוב אשר לפני שער-המים מן-האור עד-מחצית היום נגד האנשים והנשים והמבינים ואזני כל-העם אל-ספר התורה.

דברים, לא

ט ויכתב משה, את-התורה הזאת, ויתנה אל-הכהנים בני לוי, הנשאים את-ארון ברית ה'; ואל-כל-זקני, ישראל. י ויצו משה, אותם לאמר: מקץ שבע שנים, במעד שנת השמטה--בחג הסכות. יא בבוא כל-ישראל, לראות את-פני ה' אלהיך, במקום, אשר יבחר: תקרא את-התורה הזאת, נגד כל-ישראל--באזניהם. יב הקהל את-העם, האנשים והנשים והטף, וגרך, אשר בשעריך--למען ישמעו ולמען ילמדו, ויראו את-ה' אלהיכם, ושמרו לעשות, את-כל-דברי התורה הזאת.

שם מפורש / חוה פנחס כהן (בתוך: מסע אילה, 1994)

כלם קבר הלכו אל ההר ומחפים
מחכים לראות, בשקט רב מחכים,
שלא כמנהגם גם החמורים, גם הגמלים
בשקט הזה צפור לא ציצה
גם ילדים על כתפי אבותיהם,
והשקט רב מנשא כמו לפני דבר
נורא וגדול ואני עוד רצייתי
להספיק ולתלות את הכבסים
לעשות זמן לעצמי לתקן ריחותי
וחממתי את החלב לתינוק, שלא ירעב
שלא יבכה חלילה, ברגע הלא
מתאים, כמה זמן עד פלות. הצפיה
שתתיבש הכביסה והתינוק מה

איש לא ידע
ואני ראיתי שרוח קלה, כמו נשימתו של איש ישן, עברה
בכבסים ונפחה כרסה
של כתנתי ומפת השבת
היתה מפרש לבן באמצע המדבר
ויצאנו משם על התכלת
הרחק למקום בו
נפרט רמונים ונאכל עסיסם
למקום בו
לאהבה
שם מפרש.

* / אגי משעול (בתוך: חוברת הנה, 1997)

והכביסה הזאת מהחבל לא מפליגה לשום מקום
למרות הרוח הטובה הנופחת בסדינים
למרות התחתונים השמחים
למרות השרוולים המופשלים
למרות הצוארונים הזקופים

תלמוד בבלי, בבא בתרא, נז, ע"ב

א"ר יוחנן משום ר' בנאה: בכל שותפין מעכבין זה את זה, חוץ מן הכביסה, שאין דרכן של בנות ישראל להתבזות על הכביסה. "ועוצם עיניו מראות ברע" (ישעיהו ל"ג, ט"ו) - א"ר חייא בר אבא: זה שאין מסתכל בנשים בשעה שעומדות על הכביסה.

כבסים / יהודה עמיחי (בתוך: שירים 1948-1962, 1963)

במקום שכבסים תלויים לייבוש
אנשים אינם מתים,
אינם במלחמות,
ישארו לפחות יומיים או שלושה.
לא יתחלפו
ולא יתנופפו.
אינם כעשב היבש.